

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petitt a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petitt vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisli se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODEBUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — — — — 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE Ob kolodvoru 101. — — — —
Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Generalska vlada na Japonskem?

Odločujoč vpliv vojaških krogov pri sestavi nove vlade — Težnja po vojaški diktaturi vedno večja — Civilna vlada je spričo zahtev vojske izključena — Vznemirjenje v Sovjetski Rusiji

Tokio, 19. maja. Položaj na Japonskem se je po atentatu na ministrskega predsednika Inukaja in po ostavki njegove vlade izredno poostiril. Zaenkrat še ni nikakih izglede, kako bo rešena kriza vlade. Vse kaže, da bo prišlo na Japonskem do nacionalistično-vojaške diktature.

Po japonskih ustavnih določbah je japonska vojska in mornarica popolnoma neodvisna samostojna ustanova. Niti po svojih ministrih ne spada v skupno državno upravo. Njen položaj je približno tak, kakršen je bil sivečasno položaj vojske v Nemčiji oz. v Prusiji, kjer je zavzemala nekakšno vmesno stališče. Nemški cesar je imel na podlagi posebnih zakonskih predpisov pravico do imenovanja vseh oficirjev ter je imel tudi neomejeno vrhovno poveljstvo s pravico do vojne napovedi. Na Japonskem je položaj nekoliko drugačen. Stališče japonske krone napram politiki je drugačno, ker tam nima mikado direktnega vpliva na politiko. Razen tega ima vojska in mornarica izjemno stališče,

ker nikakor nista direktno podrejeni kroni, pač pa imata posebno obširnejšo samostojnost. Oblastniki, ki imajo vpliv na vojsko in mornarico, se nikakor ne očejo podrediti vladi. Samostojnost oborožene sile je enostavno zajamčena na ta način, da more načelovati samo general oz. admiral ministrstvom za vojsko in mornarico. Zaradi tega prihaja pri vsakokratnem nesoglasju vlada in končno parlament pred nerešljiv spor, da dovoli brez pridržka vse resno mišljene zahteve zastopnikov vojske in mornarice ali pa sprejme ostavko pristojnih ministrov. V teh razmerah pa bi noben drug general ali admiral ne hotel prevzeti nasledstva. Ta spor postane torej nerešljiv, če vztrajata oba dela na svojih zahtevah. Poravnava po kroni ne pride v poštev, ker je preoddaljena od politike.

To bojno razpoloženje med vlado in generaliteto oz. admiraliteto je po umoru ministrskega predsednika prišlo do jasnega izraza. Mikado nima pravice pozvati kako politično osebnost z nalogo, da sestavi novo ministrstvo even-

tuelno tudi brez privoljenja armade. Niti eden general oz. admiral ne bi prevzel vojnega portfelja brez privoljenja zbora generalov. Če bi to napravil, bi postal takoj žrtev atentata.

Spričo takega položaja je sestava civilne parlamentarne vlade skoro izključena. V diplomatskih krogih računajo s tem, da bo imenovana vojaška vlada, kar bi imelo v zunanje-političnem pogledu ogromen pomen. V vojaških krogih se vedno bolj opaža vpliv nacionalističnih krogov, ki zahtevajo politiko močne roke tako napram Kitajcem kakor napram Sovjetski Uniji. Tak razvoj dogodkov bi silno poostiril položaj na Daljnem vzhodu. V sovjetskih krogih se že sedaj izraža bojazan, da bi v tem primeru bila vojna med Japonsko in Sovjetsko Rusijo nezogibna. Sovjeti so se že sedaj mrzlično utrjevali na Daljnem vzhodu, zlasti ob mandžurski meji, na vesti o preokretu na Japonskem pa so bili vpklicani na orožne vaje štirje letniki rdeče armade, kar smatrajo v diplomatskih krogih za prikrito vojno pripravo.

Izvenstrankarska vlada v Avstriji?

Dr. Dollfussova misija za sestavo vlade meščanske koalicije ni uspela — Zvezni predsednik mu je sedaj poveril mandat za sestavo izvenstrankarske vlade

Dunaj, 19. maja. Kljub temu, da silijo Avstrijo težaven gospodarski položaj in razprave o avstrijskih financah v Ženevi k nujni rešitvi vladne krize, ki je izbruhnila z ostavko Bureschevega kabineta, so se pogajanja za sestavo nove vlade nenavadno zavlekla. Ze deset dni se avstrijski politiki in državniki zaman pogajajo. Razpoloženje za sestavo meščanske desničarske vlade je bilo sicer pri vseh meščanskih strankah, vendar pa so v teku pogajanj posamezne skupine stavile take zahteve, da se je ta akcija izjalovila. Zlasti Velenemci se branijo prevzeti odgovornost za ukrepe, ki bodo potrebni v zunanje- in notranje-političnem pogledu v najbližji bodočnosti. Pogajanja dr. Dollfussa so se zaradi tega razbila in sinoči ob

10. je vrnil zveznemu kancelarju mandat za sestavo vlade. Ob enem je nasvetoval, naj bi se poveril mandat za sestavo vlade dosedanjemu zveznemu kancelarju dr. Bureschu. Zvezni predsednik Miklas je včeraj dvakrat sprejel Burescha in imel z njim posvetovanje. Dr. Buresch pa je izrecno izjavil, da pod nobenim pogojem ne bi mogel sprejeti mandata za sestavo vlade. Zaradi tega je zvezni predsednik Miklas naprosil dr. Dollfussa, naj obdrži mandat in sestavi vlado nestranskarjev, pri čemer pa naj po možnosti upošteva želje, ki so jih izrazile posamezne skupine v teku dosedanjih pogajanj. V političnih krogih računajo, da bo kriza vlade rešena še v teku današnjega dne.

Vedno nove izmišljotine o Lindberghovem otroku

Izmišljeni podatki o roparjih in pogajanjih

Newyork, 19. maja. Afera ugrabitve Lindberghovega otroka, ki je za nesrečno roditelje končala tako nesrečno, prinaša vsak dan nove senzacije. Veliko senzacija je svoječasno izzvala vest, da je znani newyorški industrialec in lastnik velikih ladje delnic Curtis stopil v stike z roparji ter posredoval med njimi in Lindberghom. Včeraj pa je Curtis poslal predsedniku newyorške policije Schwarzkoopu pismo, v katerem ga obvešča, da si je vse svoje prejšnje izjave o roparjih in o svojih pogajanjih z njimi enostavno izmišlil. Hotel je zadovoljiti senzacijsko željo javnosti in ameriške liste, ki so mu za njegova obvestila plačali visoke honorarje. Policija je Curtisa aretirala in naperila proti njemu tožbo zaradi zavestnega zavajanja oblasti v zmotu. Drugo senzacijo v tej aferi pa tvori aretacija mornarja Franka Barwicha v Brooklinu. Barwicha so aretirali, ker je zapustil ženo in otroka. Pri zaslišanju pa je začel nenkrat pripovedovati, da je on eden izmed sedmih roparjev, ki so ugrabili Lindberghovega sinčka. Pripovedoval je take podrobnosti, da policija skoro ni dvomila v resničnost njegovih izjav. Glede smrti otroka je povedal, da je otrok razbojniku, ki je skozi okno vdril v spalnico, padel iz rok in s okna prvega nadstropja na tla na kameniti vlak. V strahu,

da bo otrok začel kričati, so hitro zavili v pripravljene cunje, sedli v avtomobil in se naglo odpeljali. Šele potem, ko so bili že več kilometrov daleč od Lindberghovega posestva, so pogledali, kaj je z otrokom in ugotovili, da se je otrok pri padcu ubil. Zaradi tega so se ustavili in skrili tropelce v bližnjem grmovju. Nagrado, ki jo je izplačal Lindbergh, so si najbrž prisvojili na račun pravih roparjev namišljeni roparji. Pravi roparji so o stvari molčali, boječ se, da jim pridejo oblasti na sled. Opisal je tudi svoje roparske tovaršije in policija si sedaj prizadeva, da točno ugotovi resničnost njegovih izpovedi in da izsledi roparje.

Newyork, 19. maja. s. Frank Barwich, ki je včeraj izjavil, da je eden izmed onih, ki so odvedli Lindberghovega dete in ki je podrobno opisoval poznejšo otrokovo smrt, je danes priznal, da so njegovi podatki izmišljeni.

Washington, 19. maja. Industrijec Curtis, ki je bil aretiran, je bil prepeljan v zapore Lemington. Policija ga ima sedaj na sumu, da je sam soudeležen pri ugrabitvi Lindberghovega otroka in vodi preiskavo v tej smeri. Curtis ne more pojasniti, kje je bil v noči, ko je bil ugrabljen Lindberghov otrok.

Opozicija proti De Valeri narašča

Dublin, 19. maja. Opozicija delavske stranke proti De Valerovi politiki v odnosih do Anglije zavzema vedno ostriše oblike. Bivši ministrski predsednik Crossgrave je imel včeraj govor, v katerem se je izjavil za absolutno potrebno ohranitev irsko-angleškega sporazuma. Koristi, ki jih je prinašal Irski ta sporazum, bodo prišle do pravega izraza šele na imperialni konferenci v Ottawi. Obtožil je De Valero, da je on zakrivil kaos, ki je nastal na Irskem in mu zagrozil, da se bosta kmalu zopet pomerila pri novih volitvah.

London, 19. maja. g. Bivši irski ministrski predsednik Cosgrave je izjavil novinarjem, da je z ozirom na odklonilo stališče delavske stranke, v najkrajšem času pričakovati padec De Valerove vlade. Zato je teba računati v kratkem z novimi volitvami.

Posredovanje Poljske med Rumunijo in Rusijo

Bukarešta, 19. maja. g. Poljska vlada je Rumuniji ponudila nadaljnje posredovanje pri morebitnih pogajanjih za sklenitev nenapadalne pogodbe s sovjetsko Rusijo. Rumunska vlada pa je izjavila, da trenutno ne namerava prijeti novih pogajanj za takšno pogodbo, razen če bi Rusija v naprej garantirala varnost besarabske meje.

Poitalijančevanje slovanskih imen

Sušak, 19. maja. Zadnja številka italijanskega službenega lista »Poglio d'Ordini« objavlja zopet celo vrsto dekretov o izpremembi slovanskih priimkov. Objavljenih je nad 60 prislilnih izprememb.

30.000 ljudi brez strehe

Manilla, 19. maja. g. Po zadnjih poročilih je ostalo zaradi tajfuna na Filipinih 30.000 oseb brez strehe. 150 oseb je bilo ubitih.

Macdonald na potu okrevanja

London, 19. maja. Ministrski predsednik Macdonald je danes zapustil kliniko in odšel za nekaj ur v Downing Street, od tam pa bo odpotoval v Lossemouth. Na vprašanje novinarjev je izjavil, da se bo v času svojega bivanja v Lossemouthu vzdržal večjih naporov, vendar pa bo za vsak primer vzel svojo tajnico s seboj. Svet, tako je dejal, nam ne nudi časa za počitek.

Komunistično rovanjenje v Španiji

Madrid, 19. maja. g. Kakor poroča list »Seville« so pri hišni preiskavi v centrali španskih delavskih organizacij, zaplenili številne listine, iz katerih se da sklepati, da se je pripravljalo za namenom preprečiti zaključek pogajanj o kolektivnih pogodbah poljedelskih delavcev uporniško gibanje. V centrali so razen tega našli tudi 200 bomb, ki so jih zaplenili. Načelstvo delavskih organizacij je z ozirom na to proglasilo splošno stavko, za 29. maja. Varnostna oblastva so uvedla obsežne mere, da preprečijo nemre.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2273.72—2285.08, Berlin 1335.62—1346.42, Bruselj 785.97 do 789.91, Curih 1097.35—1102.85, London 206.12—207.72, Newyork ček 5582.63 do 5610.89, Pariz 221.24—222.36, Praga 166.23 do 167.09, Trst 288.12—290.52.
INOZEMSKA BORZE
Curih: Beograd 9.05, Pariz 20.1625, London 18.80, New York 510.¼, Bruselj 71.60, Milan 26.30, Madrid 41.85, Amsterdam 207.20, Berlin 121.90, Sofija 3.70, Praga 15.15, Varšava 57.35, Bukarešta 3.06.

Francoska zunanja politika ostane neizpremenjena

Tudi bodoča francoska vlada bo nadaljevala dosedanje zunanjo politiko

London, 19. maja. n. »Daily Herald« objavlja razgovor svojega pariškega dopisnika s Herriotom, ki je med drugim izjavil, da je znižanje nemških reparacijskih izplačil zaenkrat popolnoma izključeno. O tem se bo lahko govorilo šele tedaj, ko bosta Anglija in Amerika znižali svoje terjatve do Francije glede vojnih dolgov. Za ravno toliko kolikor bi se znižali francoski vojni dolgovi je Francija pripravljena popustiti tudi Nemčiji pri njenih reparacijskih plačilih. Vprašanje razorožitve smatra radikalna socialistična stranka za vprašanje mednarodne varnosti. Omejevanje in znižanje oboroževanja se lahko izvede samo pod kontrolo Društva narodov in še tedaj samo v etapah. Radikalna socialistična stranka bo vztrajala pri svoji zahtevi, da je treba organizirati mednarodno oboroženo silo za čuvanje svetovnega miru. Napadalo orožje kakor so tanki, težko topništvo, strategične železnice in plovni objekti, se mora internacionalizirati. »Daily Herald« dodaje v svojem komentariju, da se iz teh izjav Herriota lahko vidi, da zastopa Herriot v vprašanju reparacij razorožitve popolnoma enako politiko kakor jo je zastopala dosedanja Tardieujeva vlada.

Pariz, 19. maja. Predsednik republike Lebrun je včeraj imel prvi razgovor z voditeljem radikalnih socialistov Herriotom glede rešitve vladne krize, ki je nastala z ostavko Tardieujeve vlade po izvolitvi predsednika francoske republike. Zatrjuje se, da hoče predsednik republike čimprej rešiti krizo vlade, da bi ne trpel prestiž Francije v zunanje-političnem pogledu. »Matin« piše, da je vlada levičarskega kartela več ali manj gotova stvar. »Echo de Paris« pa misli, da sodelovanje v vladi med radikalnimi socialisti in socialnimi demokrati še ni tako sigurna stvar in da bodo še le pogajanja za sestavo vlade pokazala, ali bo prišlo do sporazuma. Herriot sam piše v svojem listu »Ere Nouvelle«, da glede zunanje politike vlade, ki bi bila v rokah radikalnih socialistov, ne more biti nobenega dvoma. Tudi nova vlada bo nadaljevala zunanjo politiko, ki se je pričela leta 1924 in ki sloni na načelu čuvanja mirovnih pogodb, mednarodnega razsodišča in razorožitve ob jamstvu varnosti. Glede notranje politike pa misli, da bodo potrebne nove smernice, kajti gospodarska kriza nujno narekuje ukrepe za zaščito socialno šibkejših slojev.

Seja vlade

Beograd, 19. maja. AA. Na snočni seji ministrskega sveta od 18. do 20.30, ki ji je predsedoval predsednik ministrskega sveta in minister za zunanje posle dr. Voja Marin-ković, je bilo sprejeto šest zakonskih predlogov. Nanašajo se na stroko zunanje ministri in še z njim odobravajo konvencije in pogodbe, sklenjene s tujimi državami. Zatem so razpravljali o pravilniku o porabi pisarniškega in drugega materiala in o uporabi pribora in pohištva v državnih uradih in ustanovah. Pravilnik je bil sprejet. Sprejet je bil takisto zakonski predlog o izpremembah in dopolnitvah uredbe o zaščiti javnih cest in prometne varnosti. Naposled je ministrski svet razpravjal o tekočih vprašanjih na podlagi referatov posameznih resornih ministrov.

Jugoslavija redno plačuje svoje dolgove

Beograd, 19. maja. p. Finančno ministrstvo je preko Narodne banke dostavilo finančnemu agentu naše vlade v Parizu dne 15. t. m. določeno dvanajstino anuitete za predvoje državne dolgove. Izplačanih je bilo otomanski banki za 4-odstotno posojilo iz leta 1895 in za 4 in pol odstotno posojilo iz leta 1909 skupno 3.184.683 francoskih frankov, t. j. 7.053.074 Din. Finančnemu Orijentalnemu društvu za 5-odstotno posojilo iz leta 1902, za 4 in pol odstotno posojilo iz leta 1906 in za 5-odstotno posojilo iz leta 1913 skupno 7.350.021 Din. Prav tako je bilo v celoti vrnjeno tudi kratkoročno posojilo Priviligrirane izvozne družbe, najeto za izvajanje pšeničnega režima, v višini 32 milijonov francoskih frankov. Polovica posojila je bila vrnjena 12. februarja, ostanek pa 13. maja, tako da je to posojilo popolnoma amortizirano.

Ekspresni potniški promet na paroplovni progi Dunaj-Beograd

Beograd, 19. maja. AA. Direkcija rečne plovbe kraljevine Jugoslavije uvede 23. t. m. ekspresni potniški promet na progi Beograd—Dunaj in obratno. Odhod iz Beograda vsak ponedeljek ob 7.30.

Smrtna obsodba dveh razbojnikov

Bjelovar, 19. maja. n. Danes popoldne je bila objavljena sodba v velikem procesu proti razbojniški tolpi Stefana Lovrekovića. Proces je trajal več dni. Državni tožilec je zahteval za pet obtožencev smrtno kazen. Sodišče je obsodilo Stefana Lovrekovića in Josipa Jerkovića na smrt na vešalih, dva nadaljnja člana na dosmrtno ječo, enega pa na deset let zapora.

Tragedija nesrečne matere

Zagreb, 19. maja. n. Sava je danes naplavila truplo 30 letne Salike Perković, ki je pred dnevi s svojim šestmesečnim otrokom skočila v vodo. Otroka si je v vrvo privezala okrog pasu. V smrt jo je poglala beda.

Ruski emigranti obsojajo Gorgulov zločin

Beograd, 19. maja. V Beogradu živeči ruski emigranti so imeli snoči veliko zborovanje, na katerem so sprejeli resolucijo, ki obsoja čin njihovega rojaka Pavla Gorgulova, ki je izvršil atentat na predsednika francoske republike Doumera.

Tudi nemška vladna kriza vedno bolj akutna

Brüning zman išče novega obrambnega ministra — Narodni socialisti se izogibajo odgovornosti

Berlin, 19. maja. Politični položaj v Nemčiji je še vedno zelo nejasen. Dr. Brüning se je šele včeraj zopet vrnil v Berlin ter je sprejel šefa v obrambnem ministrstvu generala Schleicherja. V raznih krogih se širijo govorice, da je dr. Brüning ponudil generalu mesto obrambnega ministra, da pa je Schleicher zopet odklonil. Dalje se je dr. Brüning razgovarjal tudi z županom v Leipzigu dr. Gördelerjem, ki bo najbrž prevzel gospodarsko ministrstvo.

Kar se tiče narodnih socialistov, se zdi da dr. Brüning za sedaj še vedno ne bo pričel z njimi pogajanj. Tudi narodni socialisti niso preveč navdušeni za taka pogajanja, ker očividno nočejo pred važnimi zunanje-političnimi odločitvami prevzeti odgovornost v vladi. Pač pa kažejo razni znaki, da se bodo taka pogajanja pričela na Pruskem. Ministrski predsednik Braun je sicer opustil svojo namero, da bi odstopil. Ako pa bodo pogajanja med centromom in narodnimi socialisti končala z uspehom, mu pač ne bo preostalo nič drugega.

Poostriitev deviznih omejitev v Rumuniji

Bukarešta, 19. maja. s. Uradni list objavlja sklep ministrskega sveta, ki določa, da bo v bodoče ves nakup in vsa prodaja čekov, menic in deviz vseh kategorij, ter tujih valut, vršila izključno Narodna banka.

Zborovanje trgovcev

Občni zbor gremija ljubljanskih trgovcev

Ljubljana, 19. maja

V dvoran Trgovskega doma se je snodi vršil redni občni zbor Gremija trgovcev, ki je bil prav dobro obiskani. Predsednik g. Gregor je po otvoritvi pozdravil zborovalce, predvsem zastopnika ZTOI predsednika g. Jelacina, zastopnika obrtne oblasti g. Kavčiča, dalje dr. Frana Windischerja kot zastopnika trgovskega društva »Merkur« zastopnika gremijalne šole ravnatelja Rado Gruma, zastopnika pomožnega zbora g. Melicerja in zastopnika trgovskih potnikov g. Kreka. Predsednik se je nato spominjal umrlih članov ter predlagal, naj se odpošlje pozdravi ministru za trgovino in industrijo dr. Kramerju ter njegovemu pomočniku v poslancu g. Mohoriču.

V uvodnem svojem govoru se je predsednik nato pečal s težkimi gospodarskimi razmerami, poudarjajoč, da preživljamo čase, ki jih v preteklosti ni nihče pričakoval. Nismo pesimisti, ker je bil v gospodarskih krogih vedno vtelesen imperativen optimizem, ki je gonilna in vzpodbudljiva sila vsakega gospodarstva. Ker so gospodarske razmere res težke, je treba tudi na obnem zboru izpregovoriti o tem resno besedo.

Ko se je v Narodni skupščini razpravljalo o državnem proračunu, je finančni minister v svojem eksponatu izjavil, da se bodo davčna bremena zaradi težkih gospodarskih in socialnih razmer omilila. Ta obljuba se žal še ni izpolnila, nasprotno moramo med davčniki, ki našega trgovca zelo obremenjujejo, v prvi vrsti pristevati pridobitno, ki po dosedanjih izmeri ne ustreza načelom pravične razdelitve davčnih bremen in ki je ostala neizpremenjena. Odpravila se je trošarina, namesto nje so pa bile uvedene razne davščine v obliki taks, ki jih plačuje trgovstvo po novem zakonu. Presenetil je trgovce minister tudi z novimi popisnimi polami pri napovedi pridobitne. Iz uradne statistike finančne oblasti je razvidno, da je Slovenija lani plačala nad 349 milijonov dinarjev državnih neposrednih davkov in drugih avtonomnih doklad. Po podatkih, ki so bili na razpolago, so znašali osebni in stvarni izdatki v Sloveniji, t. j. splošna državna uprava, pokojnine, invalidnine, železnice, pošta, monopoli itd. v proračunu približno 950 milijonov Din, dočim pa so bili dohodki in istem proračunskem letu iz neposrednih davkov, trošarin, taks, carin itd. približno 1.300.000.000. V teh podatkih niso upoštevani gozdovi in rudniki. Po odloku finančnega ministra pri povprečni ceni čiste dohodka je Ljubljana na najvišji stopnji v državi, in sicer s 15.000. Iz teh poročil je pač razvidno, kako visoko smo pri nas obdavčeni, vendar pa je treba pripomniti, da se je odločeno davčnih odborov, v katerih so zastopani tudi naši člani, zahvaliti, da Ljubljana ni bila še bolj obremenjena z davki.

Predsednik se je nato dotaknil ukinitve potrdil o plačanih davkih, kar je občutno prizadelo davkoplačevalce, zlasti one, ki so imeli davčne ugodnosti glede odplačila v obrokih, na drugi strani pa odredba samo onemogoča nabavo deviz, udeležbo na javnih licitacijah itd. Glede banovinskega proračuna ugotavlja, da ni v skladu z gospodarskimi in socialnimi razmerami. Z odločnimi protesti je bilo doseženo ertanje vagonškega davka, ki bi trgovce obremenil za približno 10 milijonov dinarjev.

Predsednik je nadalje poročal o borbi trgovcev proti zakonu o pobujanju draginje, ki ga je hotel zakoniti minister za socialno politiko. Trgovci odločno odklanjajo tak zakon, ker ubija ugled in poštenje realnega trgovca in ker po svoji vsebini ne daje jantva za kako ublažitve. Gospodarska konferenca, ki se je vršila pred dnevi v Beogradu, je soglasno ugotovila, da ta zakonski načrt ni izdelan v skladu z drugimi zakoni, tem-

več predstavlja neko zmes, ki posega preko meje v veljavne kazenske in administrativne predpise odnosno zakone.

Ljubljanski trgovci ne odobravajo stališča vlade, ki je nameščencem že dvakrat znižala plače. Oni sicer vedo, da je to storila v zadregi, vendar pa so mnjenja, da bi morala država drugje poiskati virov. Končno se je dotaknil predsednik vprašanja carin, poudarjajoč dolžnost vlade, da posveti zaščitnim carinam in kartelom, ki drže umetno visoke cene svojih proizvodov največjo plažo. Absurdno je, da mora trgovca za blago, ki se izdeluje pri nas, plačevati več kakor za blago uvoženo iz inozemstva. Zaščitne carine za nekatera industrijska podjetja naj se odpravijo, pa bo blago mnogo ceneje.

Glede moratorija kmetijskih dolgov ugotavlja, da je ta zakon samo zaostri poslovne razmere med trgovcem in odjemalcem. Posledice se že kažejo, kmetije ne plačujejo dolgov. Predsednik se je dotaknil tudi vprašanja žitnega režima, novega obrtnega zakona in raznih drugih aktualnih zadev, razmer ne denarnem trgu itd. ter poudarjal, da je treba vesti, ki ne odgovarjajo dejanskemu položaju najodločneje pobijati.

Nato se je oglašil k besedi predsednik zbornice za TOI g. Jelacin, ki je poudarjal težke čase, v katerih se nahaja vse naše gospodarstvo, se dotaknil vprašanja brezposelnosti, ki je vedno večje, zakona o pobujanju draginje, socialnega zavarovanja, ki naj bo samoupravno, moratorija kmetijskih dolgov, ki naj se ne podaljša, in predlaga za decentralizacijo dobav. Zaključil je svoj govor, ki je bil ves čas burno odobran, s pozivom, naj trgovci vztrajajo v optimizmu.

V imenu pomožnega zbora je pozdravil zborovalce g. Melicer, nato pa je podal obširno tajniško poročilo g. Lojze Smuc, ki je najprej razpravljalo o vprašanju inozemskih in domačih potnikov, podčrtal dejstvo, da se kupuje blago le od inozemskih potnikov in da je treba šteti domače interese. Med prebivalstvom naj se propagira geslo: Kupujte le domače blago! Naposled je poročal, da je bil gremij pozvan od banke uprave, naj izvrši poizvedbe, koliko je bilo na podlagi gremijske okrožnice odpuščenih nameščencev. Gremij je ugotovil, da jih je izmed 72 ljubljanskih tvrdk sporočilo 15, da so upštevale okrožnico in uveljavile šesttedenski odpovedni rok. Odpovedano je bilo samo 18 nameščencev, ki so pa s tem že prej računali, ter jim je bilo odpovedano samo zaradi gospodarske krize ali opustitve kupitve na debelo. Plačo so reducirale samo 4 tvrdke za 5 do 10%, trinajsto plačo je odrekla samo ena tvrdka, dve tvrdki sta pa prenesli socialne davke na nameščence. Zato je razvidno, da okrožnica, ki jo je izdal gremij, ni prizadela nobenega nameščencev.

O stanju blagajne je poročal blagajnik g. Karel Soss, poročilo računskih preglednikov pa je podal g. Lojze Smuc. Odbor je bil podeljen absolutoriji. Nato se je razpravljalo o novi organizaciji ljubljanskega trgovca, ki bo imelo sedaj naziv »Združene trgovce« namesto Gremij trgovcev. Sprejeta so bila tudi pravila za novo organizacijo.

V načelstvo so bili nato izvoljeni g. Janko Baloh, v nadzorni odbor pa Robert Kolmann, Avgust Volk in Viktor Naglas. G. Josip Kavčič je nato poročal o uvedbi socialnega zavarovanja trgovcev in je bilo soglasno sprejeto, da se uvede obligatorno zavarovanje za bolezen, starost in onemoglost. O društvu »Trgovski dom« je poročal podnačelnik g. Stane Vidmar, nato se je razpravljalo še o nekaterih manjših zadevah, nakar je g. Gregor lepo uspeli občni zbor zaključil.

Naši kmetijski strokovnjaki svojemu učitelju in voditelju

Lepa proslava 70-letnice g. Viljema Rohrmanna

Ljubljana, 19. maja.

Na zunaj skromna, a intimna je bila slavnost, ki jo je snodi v mali sobi restavracije »Zvezde« privedilo Društvo kmetijskih strokovnjakov na čast kmetijskemu svetniku g. Viljemu Rohrmannu ob priliki njegove 70-letnice rojstva. Skromen je bil ta prijateljski sestanek, kakor je bil pač g. jubilar skromen v svojem življenju, toda velik in bogat po delu za napredek našega kmetijstva. Med udeležniki slavnosti je vladala ves večer ona prijateljska in pristrana harmonija, ki veže med seboj odkritosrčne tovariše. Med drugimi so se slavnosti udeležili načelnik kmetijskega oddelka inž. Zidanšek, mnogi referenti in strokovni uradniki tega oddelka, narodni poslanec g. Milan Mravljje, kot zastopnik župana dr. Dinka Puca obč. svetnik g. Anton Likozar, mestni fizik dr. Mavricij Rus, kmetijski nadzornik v pokouju in sadjar g. Martin Humek, tajnik Sadjarskega in vrtnarskega društva ter šolski nadzornik g. Andrej Škulj, tajnik Kmetijske družbe g. Ivan Kafol, vpokojeni vinarski nadzornik g. Gombac, kletarski nadzornik za dravsko banovino g. Andrej Zmavc, g. Ciril Dolenc, g. Malasek iz Novega mesta, g. Fran Sušič iz Kranja, g. Benko, tajnik Mlekarskega društva, g. Levanič iz Sp. Šiške in še mnogi drugi mladi kmetijski strokovnjaki, odnočno slavljenci nekdanji učenci.

Predsednik Društva kmetijskih strokovnjakov g. Ivo Sancin je vodil prijateljski sestanek mestoma prav šaljivo in otvoril oficijelni del z vrsto najpriljubnejših napitnic. G. Sancin je med drugim omenil: Skromen je današnji prijateljski sestanek, kakor je bil pač naš slavjenec skromen v svojem življenju, čegar delo vnamo vsi ceniti. Zato je smatralo Dru-

štvo kmetijskih strokovnjakov za svojo dolžnost, da se mu vsaj skromno oddolži. Sedemdeset let je mnogo in malo. Mnogo za onega, ki dela samo za sebe, malo za onega, ki posveča svoje življenjske stile narodovemu napredku.

Na pošaljivo je g. predsednik Sancin želel jubilaru, da bi dočkal še 80 let, 90 let in še več in da bi se pomladil med tovariši.

Načelnik inž. Zidanšek je poudarjal: »Bil je nam vzor in učitelj. Z veseljem sem gledal nanj kot voditelja kmetijstva. Čestitam mu v imenu vseh tovarišev, da bi mu bilo usojemih še mnogo let v krogu svoje družine.«

Zatem je čestital slavljenču mestni fizik dr. Mavricij Rus, vinarski nadzornik v p. g. Gombac pa je očrtal neumorno njegovo delo na polju vseh panog kmetijstva. »Pokazal je povsod svojo miroljubnost in poštenost in obsežno strokovno znanje. Strog in dober je bil kot učitelj in še večji pedagog. Med nami ni bilo nikdar razprtije.«

G. Martin Humek je kot podpredsednik Sadjarskega in vrtnarskega društva poudarjal njegovo požrtvovalnost za to društvo, ki mu je predsednik. V imenu 8000 članov in vseh naših sadjarjev mu je želele, naj bi ga bog ohranil na tem mestu še mnogo let.

Šolski nadzornik g. Andrej Škulj je slavljenču čestital v imenu slovenskih učiteljev, ki jim je vedno z dobrimi nauki kazal pravo pot. »Dobro vemo mi učitelji,« je dejal, »koliko ste storili za naš stan in v njega korist. Bili ste dolga leta neumoren sodruznik našega stanovskega glasila. Hvaležen vam je za to učiteljski stan, ki vas spoštuje.«

G. Ivan Pipan, posestnik iz Vizmarj

je čestital v imenu slovenskega kmeta in v imenu nekdanjih grmških učencev, ki jim je bil res pravi vzgojitelj.

G. Malasek, kmetijski referent iz Novega mesta, se je najtopleje zahvalil g. slavljenču za ono moralno podporo, ki jo je bil deležen, ko je prišel s severa k nam na jug.

Obč. svetnik g. Anton Likozar je slavljenču čestital v svojem in županovem imenu ter se spominjal časov pred 40 leti, ko se je kot učitelj udeleževal kmetijskih tečajev za učiteljstvo na Grmu in ko sta skupaj ribarila.

G. Andrej Zmavc, kletarski nadzornik, je poudarjal: »Trdi ste bili v službi, toda še trši sam s seboj. Zastavili ste pero in obogatili našo kmetijsko literaturo. Ustvarili ste podlago za vse to, na čemur sedaj dalje gradimo. Nikdar niste poznali kekega egoizma. Zato vam bodi to v moralno zadoščenje: Narod vas nosi v srcu.«

G. Ivan Kafol, tajnik Kmetijske družbe, je naglašal, da ni bil slavljenču poleg Grma noben drug zavod tako pri srcu kakor Kmetijska družba.

Slavljenču je nadalje čestital tudi g. Ciril Dolenc, upokojeni ravnatelj prisilne delavnice in sin bivšega ravnatelja kmetijske šole na Grmu. Slavnosti se je ikončno udeležil tudi inž. Kotlovshek, poslednji ravnatelj kmetijske šole na Grmu.

Globoko ginjen se je g. svetnik Rohrmann zahvalil za izrečene čestitke in kratko poudarjal: »Moči mi ne dopuščajo, da bi se s kratkimi besedami vsakemu posebej zahvalil. Delal sem za naš kmetijski narod, kar sem mogel. Težko delo je bilo nekaj zato, ker so naše slovenske kmečke razmere mnogo težje in zamotnejše kakor drugod, ker so naše male kmetije mnogo bolj komplicirane kakor v drugih pokrajinah in obstojajo na njih vse vrste kmetijstva.«

G. slavljenču se je nato najtopleje zahvaljeval društvu za prireditve. Predsednik g. Ivo Sancin je naposled zaključil oficijelni del sestanka z živahnim govorom, v katerem se je spominjal tudi slavljencevih soborcev za napredek našega kmetijstva, tako ravnatelja Dolenca in Gustava Pirca.

Bila je res lepa proslava.

Obrtniška samopomoč

Ljubljana, 19. maja.

Obrtniki imajo dobrodelno društvo »Obrtniška samopomoč reg. pomožna blagajna«, ki deluje že deveto leto. Včeraj je bil v posvetovalnici ZTOI društveni izredni občni zbor, na katerem so bila odobrena sprememljena pravila in izvoljeni nov odbor.

Društveni predsednik g. L. Baraga, ki je otvoril in vodil občni zbor, je pozdravil komisarja banke uprave g. dr. Sinka, društvenega ustanovitelja g. Eng. Franchettija in ostale navzoče, nakar je poročal, da je banska uprava odobrila nov društveni pravilnik.

Poslediči tajnik g. Banovec je predčital zapisnik IX. rednega občnega zbora, iz katerega je razvidno, kako potrebna je takšna organizacija za obrtništvo in s kakšnim živim zanimanjem so zasledovali njeno delovanje posamezni člani, zlasti, odkar je v likvidaciji Zveza obrtnih združenj, h kateri je bila priključena Obrtniška samopomoč kot njen odsek. Članstva sicer ne šteje mnogo v primeri s številnostjo obrtništva v naši banovini, le okrog 500, a še med temi je mnogo neredno plačujočih, tako da lahko računajo le s 400 člani.

Na zadnjem občnem zboru nekateri člani niso odobrivali poslovanja odbora, ki je hotel pridobiti čim več članov ter so sprejemali tudi neobrtne in ker je najel nove poslovne prostore. Občni zbor je izrekel zaradi tega odboru nezaupnico in je vzel vso zadevo v roke banska uprava, da jo uredi. Banska uprava je zavzela stališče, da je bilo poslovanje glede nabinanja članov neobrtnikov neprimerno ter škodljivo društvu, zato je prišlo do novih pravil ter majhne reorganizacije. Sicer pa društvo ni bilo oškodovano in so nekateri člani mnjenja, da so bili nameni odbora najboljši.

Včeraj je odbor predlagal občnemu zboru, naj bi se pogrebne znižale od

3500 Din na 2000 Din, ker številke dokažujejo, da bi bili sicer izdatki večji kakor dohodki, če se ne zviša število članstva. Ako bi pa hoteli izplačevati posmrtnine v dosedanj višini, bi moralo biti 700 članov.

Mnogi so soglašali s tem predlogom uvidevajoč slabe društvene finančne prilike, nekateri so pa iskali drugih rešitev. Nekaj se jih je tudi zavzemalo, da ostane pri starem in da je treba pridobiti več novih članov. Zlasti je naletel predlog na odpor pri starih članih, ki plačujejo članske obveznosti že od ustanovitve društva in ki bi bili torej najbolj prizadeti. Utemeljevali so, da se izplačila ne smejo znižati že zaradi tega, ker bi sicer mnogi izstopili iz društva, ko bi jim več ne nudilo takšnih ugodnosti. Vsi so pa bili mnjenja, da morajo obrtniki vseh struj složno podpirati to svojo organizacijo ter ne sme biti v nji nobenih razdorov.

Končno so osvojili predlog, da ostane višina posmrtnin letos še dosedanja, ako bi se pa umrljivost članstva medtem tako dvignila, da bi bil pri tem izplačevanju ogrožen obstoj pomožne blagajne, sklicje odbor izredni občni zbor, ki določi višino posmrtnin.

Predložena je bila samo ena kandidatna lista ter so bili izvoljeni gg.: L. Baraga, J. Hribar, R. Radovan, D. Slovnik, P. Vrtačnik in Setina kot odborniki; namestniki: Erjavc, Rozman in Seliškar; nadzorstvo: E. Franchetti, Fr. Medic in Fr. Heršič.

Novi grobovi

Karel Ogorevc, bivši postajenačelnik v Ratecah, škojji Loki in Kranju, je snodi v škojji Loki na pljučnici nagloma umrl. Pokojnik je bil sin slovite Ogoreveve hiše v Novem mestu ter so mu bratje državni tožilec g. dr. Robert Ogoreutz, bančni ravnatelj Hano, trgovec Pepi na domu v Novem mestu, a sestra pokojnega, ga. Matilda, je soproga predsednika vis. dež. sodišča g. dr. Rogine. Ko je pokojnik služboval v škojji Loki se je poročil z Ivaniko, hčerko starodavne Hafnerjeve hiše v škojji Loki, kjer je sedaj tudi zatisnil svoje vedno dobrodušne oči. Bil je vedno odkrit naprednjak in Sokol, drugače pa strasten lovec in ribič, priljubljen za zlasti pri svojih podrejenih in kolegih, a radi so ga imeli vsi, ki so ga poznali. Pogreb bo jutri ob 17. v škojji Loki. Blagemu možu topel spomin, ugledni družini in sorodstvu pa naše najiskrenejše sožalje!

V Velikih Laščah je davi preminul v 54. letu starosti g. Ivan Hočev ar, župan, posestnik in gostilničar. Pokojnik je bil vzoren gospodar in skrben župan. Pogreb se bo vršil v petek iz mrtvašnice splošne bolnice v Velike Lašče, kjer ga v soboto ob pol 10. položijo k večnemu počitku. Blag mu spomin, preostalim naše sožalje!

Včeraj je umrl v Zagrebu g. Jakob Stefan, nadzornik drž. železnice v p., po roku Ljubljana, v visoki starosti 94 let. Služboval je kot začetnik pri juž. železnici v Trstu, pozneje kot načelnik postaje St. Peter na Krašu, od 1876-1901 pa je načeloval sedanji postaji Zagreb-Sava. Bil je strogo naprednega duha in dolgoletni naročnik naših listov. Bodi mu lahka zemlja med brati Hrvati!

Beležnica

Koledar.

Danes: Četrtek, 19. maja katoličani: Cestun, Vitoslava, pravoslavni 6. maja.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Srečna sreca.

Trgovsko društvo »Merkur« za Slovenijo redni letni občni zbor ob 19. v posvetovalnici Zbornice za TOI.

Dežurne lekarne.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg 4, in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Glavna skupščina zveze JCL

JCL je imela na binškošno nedeljo svojo letno glavno skupščino v društvenih prostorih v Beogradu, na kateri so zvezni funkcionarji poročali o delovanju v pretekli poslovni dobi. Napravili so se važni sklepi, ki so obvezni za vse Lige v Jugoslaviji in ki kažejo lep napredek o delovanju jugoslav. - češkoslov. lig. Sprejete resolucije - 36 po številu - so konkretne, vzajemno sodelovanje obeh držav, češkoslovaške in Jugoslavije, je v resolucijah dobilo svoj najboljši življenjski odraz. Pokazalo se je, da ima vsaka liga pravico do obstoja, ker je temelj njenega delovanja vzvišen, saj gre za medsebojno kulturno spoznanje ter kulturno in gospodarsko zblizanje brez raznih zapisanih konvencij in zakonov.

Posebno odlikovanje glavni skupščini je bil obisk zunanega ministra češkoslovaške republike dr. Beneša v spremstvu poslanika na našem dvoru dr. Roberta Filiderja. Dr. Beneš je v svojem govoru poudaril, da je poleg sodelovanja na političnem in gospodarskem polju treba posvetiti čim večjo skrb in pažnjo kulturnemu sodelovanju. Ponovil je svoje besede, ki jih je rekel v avdienci Nj. kralju: »Tudi ako ni nobenega pismenega dogovora med obema našima državama, bi kljub temu celotne tradicije, krvno sorodstvo in vzajemna občutenja trdno vezali obe državi in oba naroda. Svoj govor je dr. Beneš končal z izrazom največjega optimizma, da bo tako Jugoslavija kakor ves ostali svet gospodarsko krizo srečno prebrodil.

Skupščina je govor dr. Beneša nagradila z odobravanjem, ker je spoznala, da je dr. Beneš vnet in iskren prijatelj vzajemnega sodelovanja med obema državama.

V zvezi je včlanjenih 17 lig, med katerimi je najagilnejša mariborska. Glavne skupščine so se po svojih delegatih udeležile poleg drugih lige v Ljubljani, Mariboru, Kranju in Celju.

V zvezo upravo so bili z malimi izpremembami izvoljeni dosedanj odborniki s predsednikom ministrom g. dr. Kostom Kumanudjem; slovenske lige zaopsta v Zveznem odboru predsednik mariborske lige g. dr. Avgust Reisman.

Glavna skupščina je potekla v najlepšem razpoloženju. Delovanje posameznih lig je pokazalo, da je misel vzajemnosti med obema državama pronikla v širše plasti naroda.

Kolesarstvo

Na binškošno ponedeljek se je vršil celodnevni izlet področ. KS Ljubljane v Županovo jama pri Grosuplju ob veliki udeležbi kolesarjev. Z izletom je bila zrušena kolesarska dirka na progi Ljubljana-Grosuplje-Ponova vas na 22 km, h kateri se je prijavilo 17 dirkačev. Startalo se je v dveh skupinah in sicer: 1. Lahka skupina 22 km: 1. Anžič Ivan Kol. društvo »Ljubljana« Dobrunje v času 40 min. 15 sek.; 2. Stražišar Josip Kol. društvo »Sava« Ljubljana v času 40 min. 16 sek.; 3. Smrekar Pavel »Ljubljana« Dobrunje v času 40 min. 47 sek.; 4. Trobec Ivan »Sava«, 5. Svobščak Ivan »ASK« Hermesc, 6. Spacapan Milko »Primorje«, II. Teška skupina 22 km: 1. Gartner Franc »Ljubljana«, Dobrunje v času 42 min 20 sek.; 2. Prodan Josip »ASK« Hermesc, Ljubljana v času 44 min. 1 sek.; 3. Jenko Albin »ASK« Primorje, Ljubljana v času 44 min. 3 sek.; Lampič Janez, »Ljubljana«, Dobrunje; 5. Kastelic Oskar, »ASK« Hermesc, Ljubljana; 6. Avbelj Alojz »Sava«, Ljubljana; 7. Lakovič Franc »Sava«, Ljubljana. Po dirki so se udeleženci fotografirali, nakar je sledil ogled jame.

Javljamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, da je naš ljubljani soprog, oče, brat in stric, gospod

Karel Ogorevc,
železniški inspektor v pok.

snodi po kratki boleznici preminul.

Pogreb bo v petek 20. t. m. ob 17. iz hiše žalosti na župno pokopališče.

Škojja Loka, 19. maja 1932.

IVANKA, roj. HAFNER,
soproga

IVO, DRAGO, sinova
PEPI, ROBERT, MATILDA,
HANO, bratje in sestre

Potri neizmerne žalosti naznanjamo vsem, ki so ga poznali, pretužno vest, da nas je naš oče, brat in svak, gospod

Ivan Hočev ar

župan, posestnik in gostilničar

dne 19. t. m. ob 8. uri zjutraj v 54. letu svoje starosti, za vedno zapustil.

Pokojnika prepeljemo dne 20. t. m. iz mrtvašnice splošne bolnice v Velike Lašče, kjer se bo v soboto, dne 21. t. m. ob 1/2 10. uri vršil pogreb.

Ljubljana - Velike Lašče, 19. maja 1932.

MARIJA HOČEVAR z otroci, bratje in sestre
ter ostalo sorodstvo

Dnevne vesti

— Razpis društev. Društvo »Strokovna skupina delavstva in nameščencev v Rogški Slatini« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima članov niti imovine in torej tudi ne posojev za pravni obsto!

— Društvo »Evangeljska verska družba« augsburške veroizpovedi in helvetske veroizpovedi v Marenbergu ob Dravi je razpuščeno, ker nima posejov za pravni obsto! Društvo »Prosvetno društvo pri Sv. Boštjanju« je razpuščeno v smislu § 11. zakona o društvi, shodnih in posvetih, ker ne deluje, nima članov in torej tudi ne more izvrševati svojega statutarnega delokroga.

— Razpis službe. Na podlagi razpisa ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje z dne 11. maja 1932. se razpisuje pri sreskem načelniku sresa litjskega mesto sanitetnega referenta. Prošnje je treba vložiti do 28. t. m. pri kr. banski upravi dravske banovine.

— Iz odvetniške službe. V imenu advokatske komore v Ljubljani je bil vpisan 10. maja 1932 g. Ferdo Ludvik, s sedežem v Litiji. Obenem je imenovan za prevzemnika dr. Wurzbachove pisarne istotam.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 39 z dne 18. maja objavlja pravilnik o zdravniškem pregledu otrok za sprejem v šole za nezadostno razvite in defektne otroke in o dolžnostih zdravnikov in teh šolah, popravke v uredbi o monopolijskih taksah, razglas o poštnih avtobusih glede plačevanja izrednega cestnega prispevka, odločbo o sezonskih podjetjih, popravke v proračunu mestne občine Ljubljanske za leto 1932, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932.

— Analize (preizkušnje) zemlje v kranjskem srezu. Predavanje o rezultatih 18 analiz zemlje v okolici Kranja (Zabnica, Srakovlje, Strahinj, Pivka, Senčur, Voklo, Trboje, Smlednik), ki se je vršilo v Kranju v salonu hotela »Jelena«, dne 2. maja t. l., je bilo zelo dobro obiskano. Navzočih je bilo okrog 100 uglednih kmelovalcev iz vsega kranjskega srezja, a tudi interesente iz kamniškega in ljubljanskega okoliša. Prireditelje je posetili tudi sreski načelniki dr. Ogrin. Predavatelj kmet. ref. Sustič je izčrpno pojasnil pomen analiz zemlje po najnovjših načinih ter njihovo veliko praktično vrednost za uporabo raznih gnojil. Kljub težje razumljivi tvarini so poslušalci zadostno razumeli izvajanja. Zlasti jih je zanimalo pojasnilo in praktična stran »PHe«-števil pri določevanju aciditete (kislosti) zemlje ter uporaba tozadnih izdelkov v praksi. Predavatelj je razdelil navzočim poizkusnikom kakor tudi vsem delegatom kmetijskih podružnic specialne tabele, prikrojene za razmere v dravski banovini, s pomočjo katerih je mogoče skoraj docela točno izračunati vrste in količine gnojil za vsaki sadež, držeč se principa o ravnih čimiliteljih in s tem štednje. Tabele in rezultati so važnega pomena kot osnovne smernice za umno gnojenje tipičnih zemelj prizadetih okolišev. S tem predavanjem se je v kranjskem srezu zopet zaključila večja gospodarska akcija, ki bo nedvomno doprinesla k izboljšanju poljedelstva in travništva in k vzpodbudi drugih okolišev.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stalno in toplo vreme, krajševne vihte niso izključene. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države jasno, samo v Ljubljani smo imeli megleno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 28, v Beogradu 27, v Zagrebu 26, v Sarajevu 25, v Ljubljani 24,6, v Splitu 24, v Mariboru 20,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768,6, temperatura je znašala 12,2.

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 27. maja t. l. ponudbe za dobavo prenosljivih telefonskih aparatov. (Pogoji so na vprašanih pri istem oddelku). — Direkcija državnih rudnika Velenje sprejema do 23. maja t. l. ponudbe za dobavo gumijastega kabla, sponek in izolacijske cevki, 1000 komadov bukovih toporišč, 10 m³ gromačo, pločevine, žičnih vrvi, verig itd. — Dne 16. junija t. l. bo pri inženjerskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za oddajo krovskih del na skladišču na Ljubljanskem polju. (Oglasi so na vprašanih v pisarni zbornice za TOI v Ljubljani).

— Grenčica »Franz-Josef« vam preskrbi splošno dobro potenje in čisto glavo.

—lj Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor«, Drevi ob 20. redni članski sestank. Predava tov. Ražem o labinski republikli v Istriji.

—lj Dobrovoljeji! Drevi ob 20. sestank v dvorani hotela Miklič. Zaveva: Spomenik dobrovoljskemu pokretu v obliki naselja in določitev delegatov za Rakitane. Udeležba obvezna. Odbor.

—lj Za izboljšanje cest. Ob mestni dresvesnici na Cesti na Rožnik so zasuli jarek ter napravili naraven hodnik. Umestno bi bilo, da bi se desni hodnik podaljšal do samega gozda. Ta cesta je spričo številnih novih hiš pod Rožnikom od leta do leta prometnejša ter je hodnik tudi ob njeni desni strani zelo potreben.

—lj Izprememba posesti. Josip Oražem, lastnik opekarne in Gamejnah, je prodal enonadstropno svojo hišo v Groharjevi ulici nekemu zasebniku v spodnji savski dolini.

DAJ SI ADOLED DAM

—lj Manjše zidave. Pred cerkvijo na Rakovniku je dozidan in že tudi pokrit paviljon, ki bo služil za točilnico brezalkoholnih pijač ter za okrepčevalnico. Sedaj se odmetava znotranje stene. Do prihodnje nedelje bo paviljon znotraj gotov in izročjen svojemu namenu. Zidarska dela dovršuje stavbno podjetje Gradidom. Salezijanski zavod bi jako ustregel ljudem, če postavi pod kostanj nekaj preprostih lesenih klopi, kar je tem lažje, ker imajo les in mizarja doma. Naslanjanje na ograje in kostanje ter polegajnje po tratinah bo se kolikor toliko zmanjšalo.

—lj Renoveriranje hiš se nadaljuje. Ob enonadstropni hiši (št. 1) na Ižanski cesti so se dni postavili zidarski oder, da se popravi okrušen omet in stene prebelijo. Hiša stoji na odprtem prostoru in bo zato njena zunanost z obnovo še posebno pridobila. Lastnik te hiše je trgovec in gostilničar M. Majcen.

—lj Odsek stavbinih delavcev NSZ sporoča članstvu, da bo občni zbor v nedeljo ob 9. dopoldne v predavalnici Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Dnevni red običajen. Članj naj se udeležijo občnega zbora polnoštevilno.

22. maja 1932 JAVNA TELOVADBA

Ljubljanskega Sokola na letnem telovadišču v Tivolju. Začetek ob 4. popoldne. 6041

—lj Zadruga čevljarjev v Ljubljani va bi gs. člani, ki se žele udeležiti razstave na velesjemu od dne 4. do 12. junija t. l., da se čimprej zglašajo pri uradu za pospeševanje obrti. Prostor bo brezplačen. Namen razstave je pospešiti ročno delo in pokazati obširnost razliko med ročnim in tovarniškim delom in dokazati, da tudi domači obrtniki nekaj zmorejo. Člani naj se zaradi lastne koristi udeležijo v čimvečjem številu razstave. Podrobnejše informacije se dobe pri zbornici za TOI v Ljubljani, oddelek urada za pospeševanje obrti. — Načelstvo.

—lj Sentaškobčani so se vendar vrezali... Na Sentaškobskem odru so že ne vem kolikokrat igrali in peli svojo opereto »Studentje smo...«, ki jo je napisala znana članica tega agilnega odra ga. Metka Bučarjeva in jo je vglasbil njen soprog Danilo. Brez dvoma sta napravila najveselejšo opereto, kar jih dosedaj imamo, da že povsod prepevajo temperamentne in res pristno domače slagerje iz te veseligre, naravno je pa tudi, da so bile dosedaj vse predstave razprodane, kar so Sentaškobčani seveda raztrabili po vsem svetu. Ljudje so čitali novice o razprodanih predstavah, marsikdo je pozabil kupiti vstopnico v predprodaji, a zvečer pa ni šel pogledat predstave, češ, čemu bom pa hodil, če je itak že vse razprodano. Tako se je torej snoči primerilo, da so se Sentaškobčani vrezali in predstava res ni bila razprodana. Kar štiri karte so ostale »vedno« razprodanim Sentaškobčanov, stoli so bili pa seveda navzlic temu zasedeni, saj jih je takoj po temperamentni overturi okupiralo stošiče. Kakopak, saj pri Sentaškobčanih ni tako natanko kot v teatru. Kdor torej neče zamuditi tako sijajne zabave kot je opereta »Studentje smo...«, naj si res raje preskrbi vstopnico že v predprodaji. Sloves nove operete se je razširil že po vsej deželi, da z vseh strani vabijo Sentaškobčane v goste. V soboto so prepevali v Novem mestu, da imajo Novomeščani še danes krče v trebuhu od smeha, sinoči so se opereti smejali Ljubljanci, ki smo med njimi opazili tudi popularnega polkovnika g. Ljubo Novakovića, a jutri zvečer ob pol 21. zopet ponavljajo opereto doma. Torej, skrbite za vstopnice pravočasno!

—lj Delavski oder »Svobodec« v Ljubljani vprizori v režiji Ferdta Delaka z govornim zborom »Hlapec Jernej in njegova pravica«. Predstava bo v opernem gledališču v ponedeljek ob 20. Vstopnice se dobe v Delavski zbornici, I. vhod, I. nadstr.

—lj Manipulacije mladega zavarovalnega inspektorja. K našemu tozadnemu večeršnjemu poročilu nam sporočajo, da Matej L. nima nobenih stikov s svojo rodbino in da je tudi ločen od svoje žene.

—lj Občni zbor Osrednje protituberkulozne lige bo v nedeljo 22. maja ob 10. dopoldne v dvorani Okrožnega urada, Miklošičeva c. 20. Na dnevnem redu je poleg poročila odbora, nadzornega odbora in predlogov izpremembe pravil tudi kratko predavanje tajnika lige dr. Debeveca: Zrak in sonce v boju proti jetiki.

—lj Ciril Metodova družba je založila nove razglednice (4 vrste) ter jih ravno kar razposilila Rodoljub! Sezite po njih, pomagajte družbi! 315-n

SLAJNA VESELOIGRA, POLNA HUMORJA, IZVRSTNIH DOVTI-POV, NOVIH SLAGERJEV, PETJA IN PLESA

V GLAVNIH VLOGAH

Lizzi Waldmüller
SLAVNA SUBRETA REINHARTOVIIH GLEDALIŠČ V BERLINU

FRITZ SCHULZ — OSKAR SABO
BETTY BIRD — JULIA SERDA
RALPH ARTUR ROBERTS — HANS BRAUSEWETTER

MUZIKA: JEAN GILBERT

BOMBE SMEHA DVE URI SMEHA

JUTRI PREMIERA!

Elitni kino Matica

—lj Cepljenje zoper koze je po čl. 3. pravilnika z dne 12. julija 1930, Službeni list št. 54/13, obvezno za vsakega otroka, ki je bil rojen v prejšnjem letu in za one otroke, rojene v tekočem letu, ki so stari najmanj tri mesece. Da bodo vsi starši mogli tej zakoniti dolžnosti glede svojih otrok brez vsakih stroškov zadostiti, se bo vršilo javno brezplačno cepljenje zoper koze, in sicer: 1. za Spodnjo Šiško v torek 24. maja 1932 v ondntni šoli, 2. za Krakovo in Trnovo v sredo dne 25. maja 1932 v mestnem otroškem vrtcu v Cerkvni ulici št. 21, 3. za Vodmat v petek 27. maja 1932 v mestnem zavetišču za onemogle v Japljevi ulici št. 2, 4. za vse ostalo mesto v ponedeljek 23. maja in v soboto 28. maja 1932 v Mestnem domu, 5. za Barje v četrtek 2. junija 1932 v ondntni šoli, vsakokrat ob štiri popoldne. K cepljenju naj se prinesejo vsi otroci, ki sploh še niso bili cepljeni in pa omi, pri katerih cepljenje doslej ni imelo uspeha. K cepljenju je prinesiti otroka čistega in v čisti obleki. Vsak otrok, rojen v prejšnjem letu, mora biti cepljen v tekočem letu. Vsak otrok, star najmanj tri mesece, se lahko cepi v tekočem letu. Opozarja se, da je k cepljenju prinesiti iz mesta tudi vse necepljene otroke, čeprav niso izrečeni s posebnim vabilom k cepljenju povabljeni (n. pr. doseljeni, nepriljavljeni itd.). Starši, ki so prejeli poziv za otrokovo cepljenje, ga morajo k cepljenju prinesiti s seboj in se morajo točno držati v pozivu določenega kraja in dneva. Teden dni po ceplitvi se bo vršil pregled cepljencev na istem kraju in ob istem času. Pri pregledu, katerega se morajo udeležiti vsi cepljenci, se bodo izročila tudi izpričevala o cepljenju. Cepljenje izven omenjenih dni in ur je vsak dan med uradnimi urami na mestnem fizikatu mogoče, ni pa brezplačno. Starši, ki bodo dali svoje otroke cepiti po zasebnem zdravniku, morajo predložiti mestnemu fizikatu dokazilo o cepitvi tekom prevega leta otrokove starosti. Otroci, ki bi se iz kakakega tehtnega razloga (n. pr. radi boleznj) ne mogli cepiti, se morajo opravičiti ob priliki javnega cepljenja v gori navedenem času in kraju ali pa med uradnimi urami na mestnem fizikatu v Mestnem domu, in sicer najkasneje do dneva, ko izpolnijo prvo leto starosti. Kdor se bo pregrešil zoper določila navedenega pravilnika, bo kaznovan po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni, kolikor ni odgovoren po kazenskem zakoniku.

—lj Nezgode in nesreče. V ljubljansko bolnico so včeraj pripeljali 5-letno hčerko Anico Ribnikarjevo, doma v Sedanjah pri Križah na Gorenjskem. Z otroci se je igrala, nesreča je hotela, da je na lepem padla in si zlomila levo roko. V Preski pri Medvodah stanujočega, 33-letnega delavca Vinka Kavčiča je v medvodski tovarni barv Medi in Zanki zagrabil stroj za levo roko ter mu jo močno poškodoval. Na binokostni ponedeljek je gorelo v Preserju pri Kamniku. Požrtvovalno je sodeloval pri gašenju posestnik Simon Slapar. Do bil pa je tako hude opeklne po životu, da je moral dopoldne iskati zdravniške pomoči v splošni bolnici.

— Sezija špargljev. Vsak dan sveže, domače, zlahtne beluše, dobite v gostilni pri Slepem Janezu. Tramvajška postaja na šentriški prosti. 217-n

Iz Celja

—c Zvišanje avtobusnih zvez v Logarsko dolino in na Dobrno. Z ozirom na naraščajočo tajsko-prometno sezono so bile nekatere zveze celjskega mestnega avtobusnega podjetja s 14. t. m. podaljšane oziroma pomnožene. V Logarsko dolino odhaja odsej avtobus izpred celjskega kolodvorja takoj po 16. uri, dočim ostane jutranja povratna vožnja iz Logarske doline neizpremenjena. Na Dobrno vozil avtobus do 22. t. m. ob popoldanskega brzovlaka ob 14. uri izpred kolodvorja, od omenjenega dne dalje pa ob 14.40, ker bo s tem dnem tudi izpremenjen vozni red in bo brzovlaci prihajali pozneje v Celje. Pač Da vozil ob sobotah, nedeljah, praznikih in dnevih pred prazniki od večernega vlaka iz Celja ob 21. na Dobrno posetiti av-

tobus; z Dobrne pa vozita ob nedeljah in praznikih k večernim vlakom v Celje po 2 avtobusa.

—c Smrtna kosa. V celjski javni bolnici sta umrla: 16. t. m. 66-letna posestnica Cecilija Reharjeva iz Petrovč, 17. t. m. pa 10-letni Stanko Pocač, mlinarjev sin iz Košnice pri Celju. Naj v miru počivata!

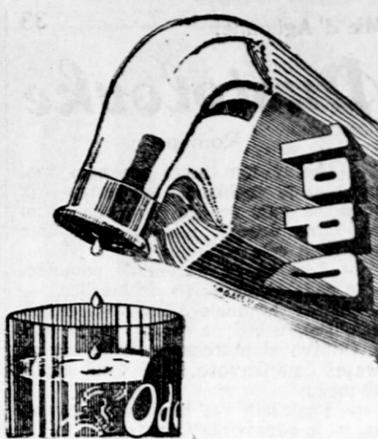
—c Delovanje Trgovskega društva v Celju. Pretekli četrtek je imelo celjsko Trgovsko društvo svoj XXIII. občni zbor, ki ga je vodil predsednik g. Anton Fazarinec. V svojem govoru je pozdravil vse navzoče in se spomnil v preteklem poslovnem letu preminulega člana veletrgovca g. Karla Goričarja, čigar spomin so navzoči počastili stoji. Lani se je mogla vršiti je ena ekskurzija in sicer v tovarno »Metka«, pač pa je društvo priredilo 14. oktobra dvoje lepo obiskanih predavanj. Predavala sta ravnatelj Trg. boln. in podp. društva Ljubljani g. Podgoršek o socialnem in podravnatelj Pokoj. zavoda za nameščence v Ljubljani o pokojniškem zavarovanju. Članski tečaj nemišine za vajence in trgovske nameščence je kazal v začetku razveseljiv razvoj, ob koncu pa je številu stalnih tečajnikov padlo za dve tretjini. Letos se nemški tečaj sploh ni mogel vršiti, ker se je prigrisalo premalo intesentov. Članov ima društvo 5 ustanovnih in 48 rednih, med njimi 36 trgovcev (od 300 v Celju in okolici) in 12 trgovskih sodelavcev od približno 700. Blagajniško poročilo, ki ga je podal enako kot tajniškega, g. Jakob Blažon, izkazuje lani 33.209 Din dohodkov in 9083 Din izdatkov. Društveno premoženje je lani naraslo za 4126 Din na 61.220 Din. Delovni načrt ostane isti kakor lani, enako tudi članarina, ki znaša 5 Din za trgovce in po 2 Din mesečno za nameščence. Društvo bo pristopilo kot član k društvu »Trgovski kolegij v Celju«, toda le pod gotovimi pogoji. Ustanovljen je bil tudi poseben podporni sklad za podpiranje brezposelnih in delanzmoglih trgovcev in trgovskih nameščencev. Izvoljen je bil z malo izpremembo stari odbor s predsednikom g. Fazarincom. Izpremenjeni sta bili še 2 točki društvenih pravil in je bilo rešenih še nekaj važnih internih organizacijskih zadev.

—c Novi gostilniški obrat v Celju. Na zadnji seji celjskega mestnega sveta se je občinski svet z večino glasov izrekel za lokalno potrebo nove gostilne, ki jo nameva odprijeti dosedanja plačilni natakak kavarna »Evropa« g. Rudolf Jurč v hiši ge. Vajtve na Kralja Petra cesti.

—c Mestni proračun odobren. Mestno načelstvo je pred dnevi prejelo iz Beograda brzojavno obvestilo, da je celjski mestni občinski proračun že odobren in podpisan od finančnega ministra.

—c Posredovanje mestne občine za znižanje najemnin. Celjska mestna občina bo skusala v smislu sklepa zahtevne občinske seje posredovati pri onih celjskih hišnih posestnikih, ki zahtevajo v svojih hišah pretirane najemnine, da jih znižajo z upoštevanjem socialnega položaja svojih najemnikov.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zopred jutraj čašo naravne »Franz-Josefov« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz-Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz-Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ODOLO

je usna voda, ki po mnenju uglednih zobnih higijeničkov zahlevam nege zob najpopolnejše usreza.

izraza. Z najboljšimi igralci so zasedene vse vloge, od glavnih pa do najmanjše. Oskar Szabo najboljši igralec karakternih vlog igra tovarnarja, ki je v svojih mladih letih imel nekoč malo ljubavno avanturico z neko Španjolko — barsko pesalko. Ta dogodek ni ostal brez posledice in ko se 20 let kasneje javi očetu namišljeni sin, je seveda ogenj v strehi. Stvar se zapleta vedno bolj in bolj; v malem mestecu, kjer se godi dejanje filma, se požar rodbinske nesreče širi od krova do krova. Izkaže se namreč, da so ljubavne aferice s Španjolko imeli tudi drugi in kar bog ve koliko jih je plačevalo alimente, ne da bi vedeli drug za drugega. Končno se vsa zadeva razvzolja v splošno zadovoljstvo igralcev in gledajoče publike. Dve uri smeha in zabave pa je prav gotovo zajamčenih s tem filmom, kajti zato skrbe za izvrstno situacijsko komiko Ralph Artur Robert (poznamo ga iz filmov »Nezvesti Ekehard« »Deviški Jakob«), Fritz Schulz, Oskar Szabo in Hans Brausewetter. Kot seniorita Rosita ali »Španska muha« se nam topot predstavi znamenita subreta Reinhartovih gledališč v Berlinu Lizzi Waldmüller, ki s svojim lepim glasom zapoje par novih slagerjev. Poleg nje nastopata še Lizzi Natzer in Betty Bird. Muzikalno vodstvo ima Jean Gilbert. Kakor »Srečna srca« bo tudi ta film v Ljubljani nedvomno zelo ugajal in zabave željno občinstvo bo pri tem sporedu prišlo do polnega užitka. Premiera jutri.

OTROŠKE NOGAVICE Z ŽIGOM KRALJEVIČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcencnejše!

Narodno gledališče

DRAMA.
Začetek ob 20.

Četrtek, 19. maja: Zaprt.

Petek, 20. maja: Zaprt.

Sobota, 21. maja: Oidipus. Premijera. Izv. Ljubljanska drama ostane ta toden zaprt, ker pripravlja dve premijeri in sicer antiko tragedijo »Kralja Oidipa« in Pagnolovo igro »Marije«. Prvo delo režira režiser Ciril Debevce, drugo tr. Branko Gavella. Obe premijeri bosta v začetku prihodnjega tedna.

Kralj Oidipus je monumentalno delo grškega tragika Sophoklesa. Za Aristofanovo Lyzistrato in Euripidovo Medeo je Kralj Oidipus tretje delo grške literature, ki pride po prevratu na naš oder. Prevod je oskrbel najbolj prevajalec starih klasičnih del, prof. Sovra.

OPERA.
Začetek ob 20.

Četrtek, 19. maja: Zaprt.

Petek, 20. maja: »Rusalka«. Red E.

Sobota, 21. maja: Pohujšanje v dolini šentflorjanskij.

Ljubljanska opera ponovi v petek dne 20. t. m. Dvojčakov opero »Rusalka« z go. Zlato Gjunjenec - Gavellovo v naslovni vlogi. Povodnega moža poje g. Marjan Rus, ostala zasedba kakor pri premijeri. Opero dirigira kapelnik Štritof. Predstava je za red E.

Prva letošnja repriza Bravničarjeve »Pohujšanje v dolini šentflorjanskij« bo v soboto dne 21. t. m. v operi, v premijerski zasedbi, za red C. Opero dirigira kapelnik Štritof, režija je Ciril Debevceva.

Zadnja letošnja vprizoritev vlezabavne operete »Trije mušketerji« bo v nedeljo 22. t. m. zvečer v ljubljanski operi, po znanih opernih cenah.

Operna šola državnega konservatorija pripravlja za zaključek šolskega leta par javnih nastopov gojencev. Prvi večer je namenjen deklamaciji in dramatični igri. Poleg fragmentov iz Zupančičeve »Veronike Deseniške« in Cankarjevih »Hlapecov« se vprizori še kompletna enodejanka in en Mollerov komad. Točen datum prvega večera bo pravočasno objavljen.

Kino

Zopet sijajen film v kinu Matije. Jutri premiera »Španska muha«. Po izborni opereti »Srečna srca«, ki se predvaja danes zadnjikrat nam donaja Matica izvrstno veseligr »Španska muha«. Film je izdelan po znani gledališki komediji Arnolda in Bacha Spretni režiser G. Jacoby je znal ta paradni komad vseh gledališč tako spretno preurediti za film, da so prišli vsi zapletljaji, prizori in vsi dovtipi, ob katerih se publika v teatru kroboče, v filmu še mnogo bolj do

Mie d' Aghonne:

33

Dustolovke

Roman

— Ah, v tem takoj spoznam vas, mama, — je vzkliknila Georgetta, — in vidim, da vam ne gre za to, da bi mi dali samo dopust, temveč mi hočete preskrbeti cele počitnice.

— Zdej se pa pomenimo pametno, — je nadaljevala gospa de Marillac, — pa čeprav bi imela samo dve minuti časa. Potem boš pa prosta, draga moja. Gotovo si potrebna počitka, da se otreseš čmerikavosti, ki si v nji živela pri možu.

— Poslušala vas bom pazljivo, mama, — je odgovorila Georgetta.

Klara je vstala in odšla.

Ko sta ostali mati in mlajša hči sami, je dejala gospa de Marillac Georgetti, da se ji zdi potrebno obvestiti kneza Vladimirja o njenem prihodu. Odkar je bila odpotovala iz Pariza, ta dobri mož ni več vzdržal na enem kraju in ni vedel, kaj početi. Sklenjeno je bilo torej, da bo pričakoval svojo oboževano kar doma. Imel je sijajne načrte glede njene bodočnosti in ni se obotavljajal povedati gospe de Marillac, da bo treba spraviti grofa de Cizereta v umobolnico, čim bo njegova bolezen dokazana. Potem je na nameraval odpotovati s svojo drago Georgetto zelo daleč od Pariza.

Gospa de Marillac se je še večkrat oglasila pri svojem znamenitem odvorniku. Sestavila sta listino, ki bi v nji niti najboljši in najprebrisanjši človek na svetu ne našel možnosti uiti umobolnici.

Minilo je šest dni, pa ni imela še nobene vesti o svojem zetu, ki se mu je tako mudilo vrniti se po ženo.

Tudi Georgetta ni dobila pisma iz Limousina. Sedmega dne zjutraj je pa prispel grof de Cizeret v Pariz, in sicer ne k svoji tašči, temveč na svoji dom. Ker pa ni našel žene doma, je poslal k nji slugo z obvestilom, da jo pričakuje.

Nenadni in nenapovedani možev prihod se je zdel Georgetti sumljiv. V strahu se je vpraševala, ali ni mož morda zavohal, kaj tiči za boleznijo njene matere in da-li je ni hotel s svojimi nepričakovanim prihodom presenetiti.

Tudi gospa de Marillac je videla v zetovem početju nekaj zelo neokusnega in je povedala to svoji hčerki v takih besedah, da je bila Georgetta zelo slabe volje, ko je odšla k svojem možu.

Zakonca sta se morala hudo prepirati, kajti služničad je slišala grofa, ki je govoril tako glasno, kakor še nikoli, grofica mu je pa grozila, kričala in plakala obenem.

Zadnje njene besede so grofa osupnile, ker kaj takšnega ni pričakoval.

Grofica mu je dejala trpkno, toda brez gneva:

— Odhajam, vračam se k svoji materi... Nikoli več me ne boste videli, vi ste nestvor, samo mučite me. Sicer pa od norca človek razen nesreče skozi vse življenje itak ne more ničesar pričakovati.

Grof je kar ostrmel.

Po Georgettinem odhodu je zamrmral sam pri sebi: — Še danes mo-

ram odpotovati in vzeti Georgetto s seboj. Moram...

Maurice je sklenil napraviti še enkrat prvi korak k svoji prijateljici. Sedel je in ji pisal:

»Draga Georgetta!

Ne vem, kaj ti je bilo davi šinilo v glavo. Ne vem, kateremu slabemu vplivu moram pripisati tvoje vedenje in zaman se vprašujem, kdo ti je narekoval krute besede, ki si mi jih zalučala v obraz.

Vrni se nemudoma, srček moj. Vrni se k meni. Po takih težkih trenutkih ne smeva ostati drug brez drugega. Slabe misli bi se preveč razbohotile, med ženo in njenim možem bi nastal prepad, ki bi ga bilo težko premostiti.

Ali naj pridem pote, srček moj? Če ne gre drugače, če želiš tako, pridem brez obotavljanja, čeprav mi je zelo neprijetno hoditi h gospe de Marillac, ki mi ni nič kaj posebno simpatična, kakor veš.

Napravila sva usodno napako, da sva se takoj v začetku preveč vezala s tvojo rodbino. Zdej bridko obžalujem to. Gotovo obžaluješ tudi ti. Spomni se, Georgetta, spomni se, kako lepo je bilo, ko sva bila takoj po poroki sama v Cizeretu.

Tam si bila moja draga žena. V tvojih očeh sem bil tvoj ljubček.

Žal, draga moja, sem jaz še vedno enako zaljubljen, kakor sem bil, in včasih bi človek mislil, da se samo jaz spominjam tistih krasnih trenutkov, ki obujam spomin na nje, da te privedem nazaj v svoje naročje.

Dolžnosti imava do Cizereta, dušica, in ne smeva jih zanemarjati. Tebe so zapeljali na kriva pota, srček moj; žal ne vem, kdo in čemu je to storil. Tu se pa obračuš od poti, ki jo moraš hoditi, da ne izgubiš sreče, ki ti je namenjena; jaz pa moram poskrbeti, da ne napraviš nobenega koraka več po poti, ki bi naletela na nji samo na razočaranje in kjer bi te kmalu čakalo bridko kesanje.

Če se v eni uri ne vrneš, pridem pote. Za vse na svetu bi se ne hotel vrniti v Cizeret brez tebe.

Poljubljam te, pričakujem te, ljubim te.

Maurice de Cizeret.

Maurice je dal odnesti pismo na dom gospe de Marillac in naročil je slugi, naj počaka, da bo spremljal gospo grofico nazaj.

Sluga je odšel, Maurice ja pa začel hoditi po sobi in razmišljati, kako bi ubil čas do ženinega prihoda.

Prišel je hišnik in mu boječ povedal, da bi rad govoril z njim star gospod.

— Danes nikogar ne sprejemem, me ni doma! — je zakričal Maurice.

— Jaz nisem nihče, gospod grof, mene je vaša rodbina vedno rada sprejemala, — se je začel globok glas prisleca, ki ni bil nihče drugi nego Dubertin, notar rodbine Cizereta.

— Prihajam pomagat vam trpeti, trpeč z vami, in prinašam vam svojo skromno pomoč pri poskusu rešiti gospo grofico.

— Rešiti mojo ženo! — je vzkliknil Maurice. — Kaj se je pa zgodilo, stari prijatelj?... Če kaj veste, mi hitro povejte.

— Takoj se pomeniva o vsem tem, — je odgovoril notar. — Ubogo dete — dovolite mi nazvati vas tako — menda

vam ni treba še posebej praviti, da v rodbini Cizeret nekaj pomenim. Že dolgo vrsto let sem notar vaše rodbine, tako dolgo so mi že poverjeni njeni interesi, da jih smatram zdaj že za svoje in jih ščitim bolj nego če bi se tikali samo mene.

— Kaj pa je, kaj je? — je vprašal grof de Cizeret ves nestrpen.

— Takoj, prijatelj. Vidim, da še niste obedovali, pa je že pozno. Malo prigrizniti morate in pomiriti se. Vedite, da ne dosežete svojega cilja niti z gnevom, niti s slepo pokorščino rodbini, ki tega ne zasluži. Zaupajte moji izkušnosti, dovolite, da vam pomagam in vas malo vodim, potem pa pojde vse tako, kakor želite. Počakajte, da stopim v sedno restavracijo in naročim obed. Potem pa ukrenea vse potrebno, da prideva iz kočljivega položaja.

Brezžična vest — vzrok smrti

Budimpeštanski »Magyar Hetfői« je izdal te dni nenavadno vest. Dunajski trgovec Aleksander Sorgel je bil na obisku pri svojem sorodniku v Budimpešti, kjer ga je pa zadela kap. List poročila, da je pri znanjih poslušal radio. Dunajska postaja je oddajala razne vesti, med drugim je bilo baje tudi poročilo, da je bil Sorgelov družabnik aretiran. Trgovcu je šla stvar tako k srcu, da ga je zadela kap. Eno uro pozneje se je oglašil z Dunaja telefon. Javil se je Sorgelov družabnik, ki je sporočil, da je v njegovi odsotnosti zaključil prav dobro kupčijo. Zanimivo je, da je dunajska postaja Ravag demantirala vest, da je razširila poročilo o aretaciji Sorgelovega družabnika.

Senzacionalen izum

Tehničnemu vodji švicarske družbe za radio v Curihu, viš. inženjerju Adalbertu Guthu, se je po mnogoletnih poskusih posrečil brezžični prenos originalnih slik in reprodukcija listin, tiskovin in sličnega v obliki klišejev, ki so takoj po sprejemu lahko uporabni. Poizkusni prenos, ki so se vršili med kopnim iz Curiha in parnikom Lloydove družbe »Bremen«, ki se je nahajal na odprtem morju, so se popolnoma posrečili.

Prve poizkuse je delal inženjer Guth med Curihom in Atenami, izpopolnil jih je pa sedaj z omenjenim eksperimentom. Poizkusu so prisostvovali poleg izumitelja šef družbe veleindustrijalec Escher, mnogo izvedencev in strokovnjakov. Prenášali so pismo severonemškega Lloydja poveljstvu parnika »Bremen« in pa posebno označen letak. Poizkus se je vršil v noči od 14. na 15. t. m. in je popolnoma uspel. Pokazalo se je, da je po Guthovem sistemu možno prenašati slike in pisave v taki obliki, da so takoj sposobne za tisk oz. za reprodukcijo in gre torej za prenos klišejev brezžičnim putem.

Senzacionalni izum, čegar tehnično ime je radiotipo, je nekaka zveza med televizijo in prenosom slik. Izum bo omogočal v nekaj sekundah na največje razdalje brezžično prenašati cele strani časopisa v takšni obliki, da so takoj sposobni za tisk. Podrobnosti o tem tehničnem izumu še niso znane.

Največja avtomobilska dirka

Prihodnjo nedeljo bo v Berlinu velika avtomobilska dirka, ki se je bodo udeležili najboljši vozači Evrope

V nedeljo se bodo vršile na slovitem dirkališču Avus v Berlinu senzacionalne avtomobilske dirke, na katerih starta elita svetovnih dirkačev in ki bodo tako po udeležbi kakor tudi po zastopnih dirkačih nedvomno največje avtomobilske dirke vsega sveta. Na startu bodo dirkači Nemčije, Avstrije, Anglije, Francije, Italije, Švice in Madžarske, Poljske in Češkoslovaške, ki bodo zastopali 11 tipov dirkalnih voz. 20 dirkačev se je prijavilo za dirko na 196.561 km z vozovi do 1500 kub. centimetrov, 18 pa za dirko na 294.426 km z vozovi do 1500 kub. cm. Med dirkači so najslavnejši sodobni vozači in pomen te dirke že do-

volj podčrtava dejstvo, da starta tudi svetovni rekorder major sir Malcolm Campbell, ki je kakor znano na svoji Modri ptici dosegel svetovni rekord s skoraj 400 km na uro. Seveda na dirkališču Avus ne bo dosežena taka brzina, računajo pa, da bodo povprečno dirkači dosegli po 300 km hitrosti na uro. Poleg Campbella je znamenit tudi slovit nemški dirkač Caracciola iz Berlina, potem Italijan Maserati iz Bologne, Dreyfus iz Pariza, Chiron iz Pariza in številni drugi. Na dirkališču že pridno trenirajo, v Berlinu vlada za dirko ogromno zanimanje, pa tudi drugod se zanimajo za njen izid.

Poljski Kreuger

Goljufive manipulacije uglednega varšavskega bankirja

V vsej poljski javnosti je dvignila mnogo prahu finančna afera, ki spominja na Kreugerjev primer, le da gre v tem primeru za manjši obseg. V Varšavi se nahaja banka inženjerja Stanislava Quinta, ki je uživala najboljši sloves. Kupčija je sijajno uspevala, v banki se je vedno gnetla najelegančnejša publika. Bankir je bil mož nenavadne energije in dela, tako kakor Ivar Kreuger je dan in noč sedel v svojem uradu. Bil je zmeren in ljubezniv človek, nikoli ga ni nihče videl v kakem zabavišču ali celo v gledališču. Poleg tega je bil Quinto zelo veren in znan kot moralist. Banka je plačevala višje obresti kakor drugi zavodi in Quinto je užival sloves bančnega strokovnjaka.

Zato je seveda kakor bomba učinkovala vest, da je ing. Quinto sam višjemu sodišču predložil prošnjo, naj uvede proti njemu konkurzno postopanje. Navajal je, da je svetovna gospodarska kriza vplivala tudi na delovanje njegove banke.

Toda revizija knjig je pokazala povsem drugo sliko. Na dan so prišle razne sleparije, ponarejanje bilanc itd. Tako je neki poljski emigrant, ki se je nedavno izselil v Ameriko, zaupal banki 80.000 dolarjev. Banka je denar zabeležila na ime Petrowski, češ, da ne bo mož preveč davka plačal. Ko je hotel pozneje pravi lastnik Monzinski dvigniti denar, mu je Quinto dejal, da je denar vložen na ime Petrowski in da torej nima nobene pravice do njega. Predložil mu je tudi potnico, podpisano z imenom Petrowski. Na ta način je Monzinskega osleparil za denar.

Ker so prišle številne sleparije polagoma na dan, se je odločil preiskovalni sodnik za aretacijo Quinta. Med drugim je bankir osleparil tudi slovitega učenjaka prof. Sensiaka za prihranke vsega njegovega življenja. Ko je stari učenjak izvedel za polom banke, ga je zadela srčna kap.

Zaupanje v Quinta je bilo tako veliko, da mu je mnogo ljudi dajalo denar, ne da bi zahtevali zanj potnico. Quinto je prevzemal tudi nakazila denarja za sovjetsko Rusijo, ki so ga ljudje pošiljali revnim svojcem v Rusijo. Seveda

svojci nikdar niso videli denarja, kajti bankir ga je porabil zase. Med preiskavo je prišlo tudi na dan, da je bankirju pomagala pri njegovih sleparijah tajnica Gurgelova, ki je »poslovno« potovala večkrat v inozemstvo. Nosila je v Švico denar in ga nalagala na Quintovo ime. Pri hišni preiskavi so našli v tajničnem stanovanju 3000 dolarjev, 1000 zlatih rubljev, 12.000 mark in krasno zbirko kovanega denarja, ki je po mnenju strokovnjakov vredna okrog 10 milijonov dinarjev. To zbirko je zaupal banki neki ljubitelj in zbiratelj starin, pa je ni več videl. Quinto jo je obdržal zase.

Žalostna statistika

Čeprav se ameriške oblasti zadnja leta mnogo bore, da bi odpravile in zatrlje linčanje, se jim to doslej še ni posrečilo. Iz statistike preteklega leta je razvidno, da je bilo v Ameriki linčanih lani 187 oseb, v 166 primerih so bile žrtve linčanja črnci, ki so bili obdolženi, da so posilili bele ženske. Podivjana množica je vdrila v zapore, izvlekla črnca, ki je zagrešil tak zločin, na prosto, in ga nato strahno mučila. 18 črncev je bilo ubitih od svojih gospodarjev. Neki ameriški list pripominja k tej žalostni statistiki, da se je število linčanih žrtev v enem letu pomnožilo za 40% in da prav nič ne zaostaja za dobo Ku-Klux-Klanov, ko je bilo linčanje na višku in prava moda. List zahteva od vlade, naj vendar enkrat za vselej napravi konec bestialnim zločinom.

Težko živi nespameten, še težje pa pameten.

Duhovit nisi, če se hvališ z duhovitostjo, nego če priznaš, da si omejen.

Odvratnega moža lahko ljubi le žena z bujno domišljijo.

Najmočnejši je tisti, ki lahko kroti sebe, ne drugih.

Pest nikdar popolnoma ne zmaga, ker ne more pobiti resnice.

OTOMANE
Žimnice (modroce), peresnice
zlojljive postelje, mreže in vsa tapetniška dela vam nudi najsolidnejše
F. SAJOVIC, LJUBLJANA, STARI TRG 6

Gospodarska zadruga mizarških mojstrov v Ljubljani, reg. zadruga z o. z.
VEGOVA ULICA ŠT. 6, POLEG REALKE
priporoča svojo stalno zalogo navadnega in umetnega pohištva po najnižjih cenah ter vsa tapetniška dela.
Izvršuje vsa stavbna in gradbena dela po lastnih in arhitektonskih načrtih.
Informacije brezplačno.

Na splošno željo občinstva podaljšano!
Danes nepreklicno zadnjokrat ob 4., 7¼ in 9¼ zvečer
Paul Abrahamova
opereta sladkih arij, nepozabnih šlagerjev in vlezabavne vsebine
Srečna srca
Hermann Thimig — Magda Schneider — Lee Parry — Georg Aleksander
Pridite danes vsi tisti, ki še niste videli in slišali te izvrstne operete
Elitni kino Matica
Telefon 2124

Mali oglasi
Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakoh.
Za odgovor znakoh — Na vprašanja brez znakoh ne odgovorjamo. Najmanjši oglaš. Din 5.—

STANOVANJA
MEBLOVANO SOBO elegantno, s strogo separiranim vvhodom oddam. Ljubljana, Florjanska 31/I. 2067
ELEGANTNA SOBA v centru, separirana, gospodu na razpolago. Naslov v upravi »Slov. Narodac.« 2065

PRODAM
VINO lastni pridelek, pri odjemu 10 litrov po 4 in 5 Din liter. Maribor, Zrinskega trg št. 6. 2076
NEPOSNETO MLEKO DIN 2.20 dostavljam na dom. Pošljite naslov upravi »Slov. Narodac« pod »Mlekoc.« 53/T

SLUŽBE
SPOSOBNEGA AKVIZITERJA za Ljubljano in okolico išče reklamni zavod. Ponudbe z navedbo doseganjega delovanja na upravo »Slov. Narodac« pod »Akviziter.« 2068
VAJENEC priden in poštenih staršev se sprejme za inštalacijsko ter kleparsko obrt pri R. Jakelj, Slovenjgradec. 2070

DOPISOVANJE
GOSPOD želi znanja z boljše natakari-co. Dopise pod »Resenc« na upravo »Slov. Narodac.« 2066

KUPIM
STABILNO LOKOMOBILNO sistema Wolf ali Lanz, od 8—10 HP, s predkurjavo in pregrevalcem, v zajednem obratozmoznem stanju kupi J. Hutter, Stale, pošta Crmošnjica pri Semčtu. 2055

TOVORNI AVTO
3 in pol tone nosilnosti, malo rabljen, kupim. Ponudbe z navedbo prevoženih kilometrov na »Slavijac«, paronita Vukovar. 2052

SEDLARJI, POZOR!
Skoraj nov sedlarski stroj za vsa sedlarska dela prodaja J. Gustincic v Mariboru, Tattenbachova ulica št. 14. 2057

RAZNO
ČEVLJI NA OBROKE »TEMPO«, Gledališka ulica 1 (nasproti opere) 19/T
Tednik »ZABAVNI LIST« z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic, Stražišče. — Posamezna številka samo Din 1.— Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 37/T

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14. 22/T

Pristonajte k „Vodnikovim družbi“

Vallet Express, Šmartinska 24, kavarna »Vladukt«.
Zavod za hitro in brezhibno kemično čiščenje, pošivanje, renoviranje, moderniziranje moške in damske garderobe.
Cena kemičnemu čiščenju za moške obleke Din 55.— za damske plašče Din 50.—, obračunaj z moderniziranjem Din 280.—. Garderoba se čisti z najnovejšim sredstvom, ki blagu ne škoduje in se notranja podloga ne pokvari. Likanje in čiščenje klobukov. Pišite, pošljemo iskati!

Prometni zavod za premož d. d. Ljubljana
prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo
PREMOG domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe
KOVAŠKI PREMOG vrst vseh
KOKS tivarški, plav-zarski in plinski
BRIKETE
PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/I.